Lectures que milloren el món de l'educació (16)

written by Isabel Bixquert | 5 de September de 2025

La imaginació i l'art en la infància (Lev Vygotski)

Com desenrotllem la imaginació en la infància?

> *«El cervell no es limita a ser un òrgan capaç de conservar o reproduir les nostres passades experiències, és també un òrgan combinador, creador, capaç de reelaborar i crear amb elements d'experiències passades noves normes i plantejaments» (pàg. 9)*

Vygotski sosté que la imaginació es nodrix d'experiències que requerixen interacció, observació, associació, reflexió, comparació, assimilació i memorització. En essència, com més riques i diverses siguen les experiències, major serà la capacitat d'imaginar, perquè a partir del viscut les persones són capaces d'idear noves circumstàncies i, amb això, fomentar la seua creativitat.

El fet d'imaginar implica connectar amb la percepció de la

realitat (passada, present i futura), la qual està directament influenciada per l'intel·lecte i els sentiments.

> *«Sentiment i pensament mouen la creació humana» (pàg. 25)*

Al llarg del llibre l'autor detalla com la imaginació creadora forma part del desenrotllament i com pot evolucionar al llarg de la vida, en funció de les condicions sociològiques, psicològiques, culturals, científiques i tècniques existents.

> *«Tot inventor, per genial que siga, és sempre producte de la seua època i del seu ambient" (pàg. 37)*

Estudiar estes idees i transmetre-les a l'alumnat i a les famílies resulta molt valuós, ja que ajuden a reflexionar sobre les possibilitats del cervell per a ampliar les seues potencialitats en diferents contextos. Per exemple, a través de les grans obres de la humanitat –els clàssics de la literatura, l'art o la música– es poden fomentar experiències que alimenten un imaginari capaç de generar creacions de qualitat.

> *«Les obres d'art poden exercir una influència tan enorme en la consciència social gràcies a la seua lògica interna» (pàg. 27)*

Vygotski, en el seu llibre "La imaginació i l'art en la infància", posa en relleu experiències impulsores de la imaginació creadora:

- **La creació literària** en l'edat escolar: Tolstoi ajudava a elaborar i madurar el llenguatge literari dels fills i filles dels llauradors, infonent-los el desig d'escriure a partir de les obres que els llegia

i dels temes que plantejava, inspirant-los a construir el seu propi enfocament del món: «…*van sentir ells evidentment per primera vegada l'encant de fixar en paraules els detalls artístics*» (pàg. 59).

- **L'art del teatre** en l'edat escolar: no es tracta de "actuar per actuar", sinó d'il·lustrar elements de creació artística relacionats amb les vivències personals, amb l'objectiu de transmetre un missatge significatiu per a la humanitat.
- **El dibuix** en l'edat infantil: ací cobren gran rellevància la ciència, la tecnologia i l'art. Que xiquets i xiquetes aprenguen tècniques i processos artístics cada vegada més complexos a mesura que creixen cultiva la seua imaginació i la seua capacitat de creació artística, científica i tècnica. Vygotski també subratlla la importància d'altres arts com la música o l'escultura.

En definitiva, donar verdadera transcendència a la formació i la creació artística a l'escola promou el desenrotllament del llenguatge, de la imaginació i, en conseqüència, de l'acció creadora en contextos socials, científics i artístics. Tot això arrelat en la bellesa, els coneixements, els valors i els sentiments viscuts i per viure.

> *«No es pot construir amb entusiasme el nou si no se sap estimar-ho amb entusiasme, i l'entusiasme és fruit d'una encertada educació artística» (pàg. 67)*

⇒*Més lectures que milloren el món de l'educació*